SAISTOŠO NOTEIKUMU PROJEKTS
Mārupē

Apstiprināti ar
Mārupes novada pašvaldības domes
2026. gada __. novembra
lēmumu Nr.__ (protokols Nr.__)

Grozījumi Mārupes novada pašvaldības domes 2023. gada 28. jūnija saistošajos noteikumos Nr. 24/2023 "Par Mārupes novada pašvaldības sociālajiem pakalpojumiem"

Izdoti saskaņā ar
Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma
3. panta trešo daļu, 9. panta 1.^{2} daļu,
Ministru kabineta 2003. gada 27. maija noteikumu Nr. 275
"Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu
samaksas kārtība un kārtība, kādā pakalpojuma izmaksas
tiek segtas no pašvaldības budžeta" 6. punktu

Izdarīt Mārupes novada pašvaldības domes 2023. gada 28. jūnija saistošajos noteikumos Nr. 24/2023 "Par Mārupes novada pašvaldības sociālajiem pakalpojumiem" (Latvijas Vēstnesis, 2023, Nr. 140.8) (turpmāk – Saistošie noteikumi) šādus grozījumus:

1. izteikt 3.8. apakšpunktu šādā redakcijā:
"3.8. sociālās rehabilitācijas pakalpojums bērniem un jauniešiem ar saskarsmes, uzvedības vai atkarības problēmām;";

2. izteikt 4. punkta pirmo teikumu šādā redakcijā:
"Ja Saistošajos noteikumos nav noteikts citādi, lai saņemtu pakalpojumu, persona vai tās likumiskais pārstāvis vēršas Mārupes novada Sociālajā dienestā (turpmāk tekstā – Sociālais dienests) ar iesniegumu, uzrāda personas apliecinošu dokumentu un pievieno vai uzrāda dokumentus, kuri saskaņā ar Saistošajiem noteikumiem nepieciešami konkrēta pakalpojuma piešķiršanai.";

3. papildināt ar 4.^{1} punktu šādā redakcijā:
"4.^{1} Lai saņemtu patversmes vai krīzes centra pakalpojumu, persona vai tās likumiskais pārstāvis vēršas tieši pie pakalpojuma sniedzēja, ar kuru Sociālais dienests noslēdzis līgumu par pakalpojuma sniegšanu. Pakalpojuma sniedzējs pieņem lēmumu par pakalpojuma nodrošināšanu atbilstoši tā dibinātāja noteiktajai kārtībai.";

4. svītrot 12. punktā vārdus "un/vai drošības pogas";

5. papildināt ar 43.^{1} punktu šādā redakcijā:
"43.^{1} Pakalpojumu persona saņem Saistošo noteikumu 4.^{1} punktā noteiktajā kārtībā.";

6. izteikt X nodaļu šādā redakcijā:
"X. Sociālās rehabilitācijas pakalpojums bērniem un jauniešiem ar saskarsmes, uzvedības vai atkarības problēmām
57. Sociālās rehabilitācijas pakalpojums bērniem un jauniešiem ar saskarsmes, uzvedības vai atkarības problēmām (turpmāk šīs nodaļas ietvaros – pakalpojums) ir individuālajām vajadzībām atbilstošs sociālās rehabilitācijas un atbalsta pasākumu kopums personām no 4 (četru) gadu vecuma līdz 24 (divdesmit četru) gadu vecuma sasniegšanai, lai uzlabotu

personas sociālās funkcionēšanas spējas, attīstītu sociālās, saskarsmes, emocionālās pašregulācijas un patstāvīgas dzīves prasmes, mazinātu uzvedības un sociālās problēmas un veicinātu personas iekļaušanos sabiedrībā.
58. Pakalpojums ietver:
58.1. mentora atbalstu līdz 60 (sešdesmit) stundām mēnesī personai no 12 (divpadsmit) līdz 24 (divdesmit četru) gadu vecuma sasniegšanai, kurai konstatētas sociālas problēmas, kas ir šķērslis veiksmīgai sociālai integrācijai;
58.2. bērnu un jauniešu atbalsta programmas personām no 4 (četru) līdz 24 (divdesmit četru) gadu vecuma sasniegšanai ar saskarsmes, uzvedības vai atkarības problēmām atbilstoši pakalpojuma sniedzēja individuāli izstrādātai programmai, nepieciešamības gadījumā iesaistot personas ģimeni vai likumisko pārstāvi sociālās rehabilitācijas mērķu sasniegšanā.
59. Sociālais dienests pakalpojumu piešķir, pamatojoties uz sociālā darba speciālista veiktu personas sociālās situācijas un individuālo vajadzību izvērtējumu un individuālo sociālās rehabilitācijas plānu.
60. Pakalpojumu nodrošina sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā reģistrēts pakalpojumu sniedzējs, ar kuru Sociālais dienests noslēdzis līgumu par pakalpojuma sniegšanu.
61. Pakalpojums ir terminēts. Mentora atbalstu piešķir līdz sešiem mēnešiem un pēc vajadzības veic atkārtotu personas izvērtēšanu pakalpojuma saņemšanai. Bērnu un jauniešu atbalsta programmas tiek īstenotas atbilstoši pakalpojuma apjomam un termiņam.
62. Pakalpojumu apmaksā pašvaldība pilnā apmērā Sociālā dienesta lēmumā norādītajā laika periodā, neizvērtējot ģimenes (personas) ienākumus.";

7. izteikt 71., 72., 73., 74. un 75. punktu šādā redakcijā:
"71. Pakalpojumu persona vai tās likumiskais pārstāvis saņem Saistošo noteikumu 4.[1] punktā noteiktajā kārtībā. Persona var vērsties arī Sociālajā dienestā, kas sniedz informāciju par pakalpojuma saņemšanas iespējām un, ja nepieciešams, palīdz personai sazināties ar pakalpojuma sniedzēju.
72. Pakalpojuma sniedzējs lēmumu par pakalpojuma nodrošināšanu pieņem, neizvērtējot ģimenes (personas) ienākumus, un par pakalpojuma uzsākšanu nekavējoties informē Sociālo dienestu.
73. Pakalpojums ir terminēts un to nodrošina uz laiku līdz sešiem mēnešiem.
74. Pakalpojumu nodrošina sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā reģistrēts pakalpojuma sniedzējs, ar kuru Sociālais dienests noslēdzis līgumu par pakalpojuma sniegšanu un samaksu.
75. Pakalpojumu apmaksā pašvaldība pilnā apmērā Saistošo noteikumu 73. punktā noteiktajā termiņā saskaņā ar Sociālā dienesta un pakalpojuma sniedzēja noslēgto līgumu.";

9. izteikt 108. un 109. punktu šādā redakcijā:
"108. Sociālā dienesta pieņemtos lēmumus un faktisko rīcību Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā var apstrīdēt pašvaldības izpilddirektoram.
109. Pašvaldības izpilddirektora lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā."

Pašvaldības domes priekšsēdētājs A. Osītis

Saistošo noteikumu projekta "Grozījumi Mārupes novada pašvaldības domes 2023. gada 28. jūnija saistošajos noteikumos Nr. 24/2023 "Par Mārupes novada pašvaldības sociālajiem pakalpojumiem"" paskaidrojuma raksts

Paskaidrojuma raksta sadaļa	Norādāmā informācija
1. Mērķis un nepieciešamības pamatojums	Mārupes novada pašvaldībā ir spēkā Mārupes novada pašvaldības domes 2023. gada 28. jūnija saistošie noteikumi Nr. 24/2023 "Par Mārupes novada pašvaldības sociālajiem pakalpojumiem" (turpmāk – Saistošie noteikumi), kas nosaka pašvaldības finansēto un līdzfinansēto sociālo pakalpojumu piešķiršanas, atteikšanas, saņemšanas, pārtraukšanas un samaksas kārtību. Saskaņā ar Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 9. punktu pašvaldības autonomā funkcija ir nodrošināt iedzīvotājiem sociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus. Saistošie noteikumi izdoti saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 3. panta trešo daļu, 9. panta $1.^2$ daļu un Ministru kabineta 2003. gada 27. maija noteikumu Nr. 275 "Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu samaksas kārtība un kārtība, kādā pakalpojuma izmaksas tiek segtas no pašvaldības budžeta" 6. punktu. Saistošo noteikumu grozījumu mērķis ir: [1.] saskaņot 3.8. apakšpunktā noteikto pakalpojuma veida nosaukumu ar Saistošo noteikumu X nodaļas nosaukumu un saturu. Līdz šim 3.8. apakšpunktā bija minēts "mentora pakalpojums", lai gan mentora atbalsts ir tikai viena no pakalpojuma sastāvdaļām – pakalpojums ietver arī bērnu un jauniešu atbalsta programmas. Turpmāk pakalpojuma veids tiek norādīts kā "sociālās rehabilitācijas pakalpojums bērniem un jauniešiem ar saskarsmes, uzvedības vai atkarības problēmām"; [2.] nodrošināt Saistošo noteikumu atbilstību Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 9. panta trešajai daļai un Ministru kabineta 2019. gada 2. aprīļa noteikumu Nr. 138 "Noteikumi par sociālo pakalpojumu saņemšanu" (turpmāk – MK noteikumi Nr. 138) 12. punktam. Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 9. panta trešā daļa noteic, ka, ja personai nepieciešami sociālie pakalpojumi naktspatversmē vai krīzes centrā, tā vēršas tieši pie pakalpojuma sniedzēja, kurš lemj par pakalpojuma nodrošināšanu, kā arī to, ka personu, kura ir bez mājokļa, ar naktspatversmi vai patversmi, ja nepieciešams, nodrošina pašvaldība, kuras teritorijā šī persona atrodas. MK noteikumu Nr. 138 12. punkts paredz, ka sociālo pakalpojumu saņemšanai, tostarp patversmē un krīzes centrā, persona vēršas tieši pie pakalpojuma sniedzēja, kas pieņem lēmumu par pakalpojuma nodrošināšanu atbilstoši attiecīgās institūcijas dibinātāja noteiktajai kārtībai. Līdz šim Saistošie noteikumi paredzēja, ka arī patversmes un krīzes centra pakalpojuma saņemšanai persona vēršas Sociālajā dienestā, kas pieņem lēmumu par pakalpojuma piešķiršanu, bet patversmes pakalpojumu varēja saņemt tikai personas, kuru pēdējā deklarētā dzīvesvieta ir Mārupes novadā. Tādēļ: 1) 4. punkta pirmais teikums papildināts ar atrunu "ja Saistošajos noteikumos nav noteikts citādi", un Saistošie noteikumi papildināti

Paskaidrojuma raksta sadaļa	Norādāmā informācija
	ar 4.[1] punktu, kas noteic, ka patversmes un krīzes centra pakalpojuma saņemšanai persona vēršas tieši pie pakalpojuma sniedzēja, ar kuru Sociālais dienests noslēdzis līgumu, un lēmumu par pakalpojuma nodrošināšanu pieņem pakalpojuma sniedzējs atbilstoši tā dibinātāja noteiktajai kārtībai; 2) XII nodaļas 71. un 72. punkts izteikts jaunā redakcijā, nosakot, ka krīzes centra pakalpojumu persona saņem, vēršoties tieši pie pakalpojuma sniedzēja, kurš pieņem lēmumu par pakalpojuma nodrošināšanu, neizvērtējot ģimenes (personas) ienākumus, un informē par to Sociālo dienestu. Persona var vērsties arī Sociālajā dienestā, lai saņemtu informāciju un atbalstu saziņā ar pakalpojuma sniedzēju. Atbilstoši precizēts 75. punkts, nosakot, ka pakalpojumu apmaksā saskaņā ar Sociālā dienesta un pakalpojuma sniedzēja noslēgto līgumu, jo Sociālais dienests par šī pakalpojuma piešķiršanu vairs nepieņem lēmumu; [3.] svītrot 12. punktā vārdus "un/vai drošības pogas", jo drošības pogas pakalpojuma saņemšanas nosacījumi ar Mārupes novada pašvaldības domes 2026.gada 29.aprīļa saistošajiem noteikumiem Nr. 14/2026 noteikti Saistošo noteikumu atsevišķā XVIII.[2] nodaļā. Tādējādi tiek novērsta regulējuma dublēšanās un nodrošināta tiesiskā skaidrība; [4.] izteikt jaunā redakcijā X nodaļu, kas regulē sociālās rehabilitācijas pakalpojumu bērniem un jauniešiem ar saskarsmes, uzvedības vai atkarības problēmām: 1) nodaļas nosaukums un 57. punkts papildināts ar saskarsmes problēmām, un 57. punktā precīzi definēts pakalpojuma saturs, mērķis un mērķgrupa – personas no 4 (četru) gadu vecuma līdz 24 (divdesmit četru) gadu vecuma sasniegšanai; 2) 58.1. apakšpunktā precizēts mentora atbalsta saņēmēju vecuma formulējums ("līdz 24 (divdesmit četru) gadu vecuma sasniegšanai"); 3) 58.2. apakšpunktā bērnu un jauniešu atbalsta programmu saņēmēju vecuma grupa paplašināta, nosakot to no 4 (četru) gadu vecuma (līdz šim – no 24 (divdesmit četru) gadu vecumam), lai atbalstu būtu iespējams sniegt jau agrīnā vecumā, kad saskarsmes un uzvedības problēmas ir efektīvāk novēršamas. Termins "traucējumi" aizstāts ar terminu "problēmas", kas atbilst pakalpojuma sociālajam (nevis medicīniskajam) raksturam, un paredzēta iespēja programmā iesaistīt personas ģimeni vai likumisko pārstāvi; 4) 59. punktā noteikts, ka pakalpojumu piešķir, pamatojoties uz personas sociālās situācijas un individuālo vajadzību izvērtējumu un individuālo sociālās rehabilitācijas plānu; 5) 61. punktā atteikšanās no stingri noteiktiem programmu posmiem (1. posms – 6 mēneši, 2. posms – 8 mēneši, 3. posms – 7 mēneši), nosakot, ka programmas tiek īstenotas atbilstoši pakalpojuma apjomam un termiņam. Tas ļauj pakalpojumu pielāgot katras personas individuālajām vajadzībām;

Paskaidrojuma raksta sadaļa	Norādāmā informācija
	6) 62. punktā ietverts nosacījums, ka pakalpojumu apmaksā, neizvērtējot ģimenes (personas) ienākumus (līdz šim šis nosacījums bija ietverts 59. punktā); [5.] izteikt jaunā redakcijā 108. un 109. punktu, nosakot, ka Sociālā dienesta pieņemtos lēmumus un faktisko rīcību var apstrīdēt pašvaldības izpilddirektoram (līdz šim – pašvaldības Administratīvo aktu strīdu izskatīšanas komisijā), un izpilddirektora lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā.
2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu	Pakalpojumi tiek nodrošināti pašvaldības budžetā Sociālajam dienestam apstiprināto līdzekļu ietvaros. Bērnu un jauniešu atbalsta programmu saņēmēju vecuma grupas paplašināšana (no 4 gadu vecuma) var palielināt pakalpojuma pieprasījumu un attiecīgi pašvaldības budžeta izdevumus. 2027.gada budžetā Sociālās rehabilitācijas pakalpojumam bērniem un jauniešiem ar saskarsmes, uzvedības vai atkarības problēmām plānoti 105 000 *euro*. Pārējie grozījumi ir redakcionāli vai precizējoši un ietekmi uz pašvaldības budžetu neatstāj.
3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci	Sociālā ietekme – pozitīva, jo tiek paplašināta sociālās rehabilitācijas pakalpojuma pieejamība bērniem no 4 gadu vecuma, pakalpojums tiek pielāgots personas individuālajām vajadzībām un nepieciešamības gadījumā tajā tiek iesaistīta personas ģimene. Patversmes un krīzes centra pakalpojums krīzes situācijā nonākušām personām kļūst pieejamāks un operatīvāks, jo persona vēršas tieši pie pakalpojuma sniedzēja. Ietekme uz vidi – nav. Ietekme uz iedzīvotāju veselību – pozitīva, jo tiek veicināta bērnu un jauniešu emocionālā labklājība, saskarsmes un emocionālās pašregulācijas prasmju attīstība un atkarību riska mazināšana. Ietekme uz uzņēmējdarbības vidi – nav. Ietekme uz konkurenci – nav.
4. Ietekme uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām	Patversmes un krīzes centra pakalpojuma saņemšanai persona turpmāk vēršas tieši pie pakalpojuma sniedzēja, kurš pieņem lēmumu par pakalpojuma nodrošināšanu, tādējādi mazinot administratīvo slogu personai un Sociālajam dienestam. Pārējo pakalpojumu pieprasīšanas kārtība nemainās – persona vai tās likumiskais pārstāvis vēršas Mārupes novada Sociālajā dienestā. Sociālā dienesta lēmumus un faktisko rīcību turpmāk var apstrīdēt pašvaldības izpilddirektoram. Papildu izmaksas privātpersonām un pašvaldībai nerodas.
5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem	Saistošo noteikumu grozījumi neietekmē pašvaldības funkcijas un cilvēkresursus. Saistošo noteikumu izpilde tiek nodrošināta ar esošajiem cilvēkresursiem.
6. Informācija par izpildes nodrošināšanu	Saistošo noteikumu izpildi nodrošina Mārupes novada Sociālais dienests un sociālo pakalpojumu sniedzēji, ar kuriem Sociālais dienests noslēdzis līgumus par pakalpojumu sniegšanu. Jaunas institūcijas vai amata vietas netiek veidotas.

Paskaidrojuma raksta sadaļa	Norādāmā informācija
7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana	Saistošo noteikumu grozījumi ir piemēroti iecerētā mērķa sasniegšanai un paredz tikai to, kas ir vajadzīgs minētā mērķa sasniegšanai. Pašvaldības izraudzītie līdzekļi ir leģitīmi un rīcība ir atbilstoša augstākstāvošiem normatīvajiem aktiem.
8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām	Saskaņā ar Pašvaldību likuma 46. panta trešo daļu saistošo noteikumu projekts un tam pievienotais paskaidrojuma raksts publicēts pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē www.marupe.lv sabiedrības viedokļa noskaidrošanai no 2026. gada 4. novembra līdz 2026. gada 18.novembrim.

Pašvaldības domes priekšsēdētājs A. Osītis